

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»
Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
на тему: «Туристична навігація в Національному заповіднику «Давній
Галич»

за освітньо-професійною програмою
«Економіка та організація туристичної діяльності»
спеціальності 242 Туризм і рекреація

Студентки 4 курсу, групи Тз-20
Гопай Марія Михайлівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник доцент, к. г.н Депутат Микола
Миколайович
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала: 5
Кількість балів: 93 Оцінка ECTS: A

Члени комісії: О.Чуф Чорна О.Б.
(підпис) (прізвище та ініціали)
М.М. Мишур М.З.
(підпис) (прізвище та ініціали)
Л.В. Кришчевський Л.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)
Депутат М.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)
Л.В. Писарак Л.В.
Л.В. Терещука Л.В.

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

Освітній ступінь: «бакалавр»

Спеціальність: 242 «Туризм і рекреація»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри
туризму та готельно-
ресторанної справи

 Христина ТЕРЛЕЦЬКА

«06» лютого 2024 року

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ СТУДЕНТУ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Гопай Марії Михайлівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Туристична навігація в Національному заповіднику «Давній Галич»

Керівник роботи к.г.н. Депутат Микола Миколайович

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом закладу вищої освіти від «12» 03 2024 року № 19/1.

2. Строк подання студентом роботи 23.05.2024

3. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

- Вивчити історію розвитку та сучасний стан використання туристичної навігації в туризмі

- Дослідити міжнародний досвід в використанні навігаційних об'єктів у туризмі

- Охарактеризувати діяльність національного заповідника «Давній Галич»

- Провести класифікацію та визначити особливості історико-культурних об'єктів національного заповідника «Давній Галич»

- Виокремити проблеми використання туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич»

- Розробити авторський проєкт щодо використання туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич»

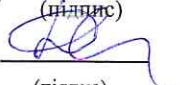
4. Дата видачі завдання 06.02.2024

Календарний план виконання роботи

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір теми кваліфікаційної роботи	12.12.2023	виконано
2	Затвердження індивідуального завдання	06.02.2024	виконано
3	Підбір літературних джерел	09.02.2024	виконано
4	Складання плану кваліфікаційної роботи	12.02.2024	виконано
5	Написання 1 розділу кваліфікаційної роботи	28.02.2024	виконано
6	Написання 2 розділу кваліфікаційної роботи	15.03.2024	виконано
7	Написання 3 розділу кваліфікаційної роботи	28.03.2024	виконано
8	Підготовка текстового варіанту роботи для попереднього захисту на засіданні кафедри	23.05.2024	виконано
9	Представлення роботи для перевірки на академічну доброчесність	27.05.2024	виконано
10	Написання відгуку наукового керівника на кваліфікаційну роботу	03.06.2024	виконано
11	Рецензування кваліфікаційної роботи	04.06.2024	виконано
12	Захист кваліфікаційної роботи на засіданні ДЕК	14.06.2024	виконано

Студент

Науковий керівник

(підпис)

(підпис)

Марія ГОПАЙ

Микола ДЕПУТАТ

(прізвище, ім'я, по батькові)

АНОТАЦІЯ

Метою дослідження є особливості та значення розвитку, проблем використання туристичної навігації, а також просторового аналізу в сучасних реаліях, та зокрема і національному заповіднику «Давній Галич».

В першому розділі розглянуто теоретичні засади використання туристичної навігації.

В другому розділі проведено аналіз туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич».

В третьому розділі представлено рекомендації щодо розробки туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич».

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ТУРИЗМ, НАВІГАЦІЯ, АНАЛІЗ, НАЦІОНАЛЬНИЙ ЗАПОВІДНИК.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ НАВІГАЦІЇ	6
1.1 Історія розвитку та використання туристичної навігації в туризмі	6
1.2 Сучасний стан використання туристичної навігації в Україні	13
1.3 Міжнародний досвід в використанні навігаційних об'єктів у туризмі	18
Висновки до розділу 1	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНОЇ НАВІГАЦІЇ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАПОВІДНИКУ «ДАВНІЙ ГАЛИЧ»	22
2.1 Загальна характеристика діяльності національного заповідника «Давній Галич»	22
2.2 Класифікація історико-культурних об'єктів національного заповідника «Давній Галич»	24
2.3 Особливості використання туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич»	29
Висновки до розділу 2	32
РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗРОБКИ ТУРИСТИЧНОЇ НАВІГАЦІЇ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАПОВІДНИКУ «ДАВНІЙ ГАЛИЧ»	34
3.1 Проблеми використання туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич»	34
3.2 Проєкт розробки туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич»	37
Висновки до розділу 3	43
ВИСНОВКИ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	48

ВСТУП

Актуальність дослідження. Кожен регіон України має багатий рекреаційно-туристичний потенціал, який за умови ефективного використання може не лише стимулювати туристично-рекреаційні процеси, а й дати поштовх для розвитку національної економіки в цілому.

Туристична індустрія є одним з найбільш динамічних секторів у багатьох національних і глобальних економіках. Про важливість туристичної галузі свідчить зростаючий прямий і непрямий внесок туристичної діяльності в національну та світову економіку. Незважаючи на високий ресурсний потенціал України, регіональні відмінності та складні соціально-економічні та політичні проблеми, туристична галузь є важливим чинником зміцнення міжрегіональних зв'язків, моделювання розвитку регіональних соціально-економічних систем, наповнення бюджету за рахунок притоку в'їзних туристів та може відігравати важливу роль у покращенні іміджу країни на міжнародній арені. Кожному регіону України необхідно розробити та реалізувати найближчим часом регіональні стратегії та програми розвитку туризму відповідно до стратегічних напрямів, визначених у «Стратегії розвитку туризму та курортів України на період до 2026 року». Тому аналіз чинників, сучасних тенденцій та проблем розвитку туризму в окремих регіонах набуває все більшого значення в сучасних умовах.

У сучасному стані розвитку внутрішнього туризму Карпатські регіони, в тому числі Івано-Франківська область, не тільки займають провідні позиції на внутрішньому міжрегіональному туристичному ринку, але й є одними з найбільш відвідуваних регіонів України іноземними туристами. Водночас, в сучасних умовах туристично-рекреаційний комплекс регіону стикається з низкою серйозних проблем, таких як низька якість туристично-рекреаційних послуг, нерозвиненість інфраструктури, високий рівень зношеності основних фондів та стагнація у розвитку внутрішнього та іноземного туризму. Вирішення

цих проблем потребує детального дослідження, аналізу, розробки стратегій управління туризмом та створення системи контрзаходів.

Тут підкреслимо, що у туризмі навігаційні об'єкти відіграють важливу роль у забезпеченні орієнтації туристів та допомозі у навігації під час подорожей. Вони створюють можливість швидко та ефективно знаходити розташування різних туристичних об'єктів і прокладати оптимальні маршрути. Це особливо важливо для туристів в незнайомих місцях або великих містах з великою кількістю туристичних визначних пунктів. Використання навігаційних об'єктів сприяє збереженню часу, зменшенню ризику загубитися та підвищує зручність та комфорт подорожей для туристів. У даній роботі буде розглянуто переваги використання навігаційних об'єктів у туризмі та проаналізовано приклади успішного їх використання, а також надано огляд міжнародного досвіду використання навігаційних об'єктів в різних регіонах світу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням особливостей просторового аналізу та удосконалення туристичної навігації, зокрема і в Національному заповіднику «Давній Галич» здійснювали у своїх працях такі науковці як: Дащук Ю. Є., Карий О. І., Глинський Н. Ю., Гуцал Л., Шоробура І., Семенов, В. Ф., Басюк О. В., Поморцева О. Є., Герасименко М. Д., Цвілій С. М., Бублей Г. А., Шевчук Л. Т. тощо.

Мета і завдання дослідження - особливості та значення розвитку, проблем використання туристичної навігації, а також просторового аналізу в сучасних реаліях, та зокрема в Національному заповіднику «Давній Галич». Завдання дослідження:

- вивчити історію розвитку та сучасний стан використання туристичної навігації в туризмі;
- дослідити міжнародний досвід в використанні навігаційних об'єктів у туризмі;
- охарактеризувати діяльність національного заповідника «Давній Галич»;
- провести класифікацію та визначити особливості історико-культурних об'єктів національного заповідника «Давній Галич»;

- виокремити проблеми використання туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич»;

- розробити авторський проєкт щодо використання туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич».

Об’єкт дослідження – туристична навігація в Національному заповіднику «Давній Галич».

Предмет дослідження – просторовий аналізу та удосконалення туристичної навігації в Національному заповіднику «Давній Галич».

Методи дослідження – системно-аналітичний, статистичного аналізу, проблемно-орієнтований, компаративний, системного аналізу.

Наукова цінність отриманих результатів. Здійснено аналіз діяльності Національного заповіднику «Давній Галич», виділено особливості використання туристичної навігації в його діяльності.

Практичне значення отриманих результатів. Використання матеріалів дослідження з метою покращення туристичної навігації в Національному заповіднику «Давній Галич».

Апробація. Представлено авторський проєкт щодо встановлення інформаційних щитів та плакатів на території Національного заповіднику «Давній Галич»

Структура. Робота складається зі вступу трьох розділів, висновків, що знаходяться на 45 сторінках, основний текст. Загальна кількість сторінок __ та списку використаних джерел – 32 найменування.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ НАВІГАЦІЇ

1.1 Історія розвитку та використання туристичної навігації в туризмі

Динамічний процес урбанізації та інтенсифікації розвитку міст у сучасному світі має значний вплив на світову економіку. Коли національні гравці ринку змушені були враховувати процес глобалізації, постала нагальна проблема: використання країнами спільного простору. Економіки більше не прив'язані до одного географічного регіону, а охоплюють весь світовий простір. Процес глобалізації торкнувся і туризму. Завдяки розвитку транспорту, який зменшив «опір відстані», туристична діяльність поширилася по всьому світу, впливаючи на просторову організацію регіонів. Важливе місце в науковому дослідженні туризму займає аналіз ролі туристичної функції в соціально-економічному розвитку населених пунктів і регіонів.

У фокусі досліджень регіональної економіки перебувають переважно питання, пов'язані з просторовою структурою та взаємним впливом систем, що складають просторові соціальні системи, тобто системи суб'єктів (людей) та наслідків їхньої діяльності.

В умовах «нової економіки» успішно формується туристичний простір як частина географічного та економічного простору, в якому відбувається туристична діяльність. Під туристичним простором розуміють функціонально самостійну частину географічного простору (підпростір), простір, утворений природними елементами земної кори (природне середовище), результатами людської діяльності в цьому середовищі (економічне середовище) і середовище проживання людини в соціальному сенсі [5]. Зазначений туристичний простір є функціонально самостійними підпросторами географічного та соціального простору, що створюються людьми, які використовують географічне

середовище з туристичною метою, і поява та розвиток яких мотивовані потребою у відпочинку, інформації та враженнях.

Історія розвитку туризму бере свій початок у 19 столітті, коли англієць Томас Кук організував першу масштабну туристичну подорож у 1841 році. З того часу туризм динамічно розвивався і став однією з найприбутковіших галузей світової економіки [32].

Розвиток людської цивілізації багато в чому став можливим завдяки розвитку навігаційних знань. Хоча цей термін має різні значення, у цій статті ми визначаємо навігацію як сукупність інформації, що визначає положення, швидкість і напрямок (відносно базової точки) об'єкта. Як би дивно це не звучало, ця інформація зараз настільки інтегрована в наше повсякденне життя, що ми навіть не усвідомлюємо, як часто нею користуємося. Найпоширенішим прикладом цього є використання Google Maps та подібних сервісів.

З появою знань людства про навігацію стали можливими великі географічні відкриття. Раніше пристрої, що використовувалися для цього, були набагато старішими, ніж прийнято вважати.

Перший компас, ймовірно, винайшли китайці, а магнітну руду, яку використовували для притягання залізного порошку, називали «каменем материнської любові» – «каменем ци». У той час компас складався з магніту, зазвичай маленької голки або дроту, розміщеного на очеретяній ручці в посудині з водою або олією. Завдяки своїй простоті компаси досі конкурують з високоточними електронними пристроями. Вони прості у виготовленні і зручні у використанні [28].

Астролябія - це навігаційний прилад, принцип дії якого полягає в накладенні сфер на площину. Її походження сягає Стародавньої Греції, де сузір'я були організовані на зоряній карті.

Сьогодні планісферу, «правнука» астролябії, використовують в освітніх цілях. Це рухома карта зоряного неба, намальована на плоскій поверхні.

Перший наручний навігатор з'явився в Європі в 1920 році! Він називався Plus Fours Routefinder. Це був набір карт різних регіонів. Люди повинні були

переміщатися між картами, рухаючись вперед. Зараз це виглядає безглуздо і смішно, але в той час це було надзвичайно популярно.

У 1930 році з'явився перший автомобільний навігатор «Iter Auto», який нічим не відрізнявся від ручного, окрім розміру (більший) та автоматичної прокрутки карти відповідно до швидкості руху автомобіля. Однак під час різких маневрів механізм прокрутки виходив з ладу, що вимагало від водія зупинитися і перенастроювати пристрій [28].

У 1957 році був запущений перший супутник Землі, і таким чином з'явилися перші навігаційні супутники. Вчені виявили, що за допомогою ефекту Доплера можна визначити, наближається чи віддаляється об'єкт від Землі, а також його швидкість. Таким чином, розрахунки на основі даних про швидкість і положення супутника можна використовувати для визначення координат і швидкостей на Землі [28].

Ця ідея лягла в основу Глобальної системи позиціонування (GPS). Першим супутниковим угрупованням, яке було реалізовано, стала система NAVSTAR GPS (США), а в період з 1978 по 1994 рік на орбіту було виведено 32 об'єкти (GPS першого покоління). Аналогічні розробки відбувалися і в СРСР, де концепція ГЛОНАСС з'явилася ще в 1976 році! Перший радянський супутник ГЛОНАСС був запущений у 1982 році.

До 2000 року сигнали GPS для цивільного використання штучно спотворювалися, щоб знизити точність визначення координат, але в 2001 році ця практика була припинена, що зробило революцію в комерційному і приватному використанні геодезичного позиціонування. У 2001 році уряд Росії також прийняв рішення про комерційне використання ГЛОНАСС.

Сьогодні існує багато груп супутникової навігації, таких як GPS/ГЛОНАСС/Galileo/Beidou/GZSS/Navic, і з кожним новим супутником на орбіті визначення координат стає більш точним. Деякі країни (США та Японія) розвивають локальне позиціонування без використання космічних об'єктів.

Широке розповсюдження смартфонів зробило геолокацію доступною для всіх користувачів, а більшість пристроїв оснащені модулями для різних навігаційних систем, включаючи GPS і ГЛОНАСС.

Активно розвиваються технології у сфері безпілотної навігації, і в недалекому майбутньому водіїв замінять інтелектуальні системи, засновані на супутниковому позиціонуванні.

В контексті дослідження особливостей туристичної навігації виділимо наступні переваги її використання:

- допомагає мандрівникам знаходити шлях у незнайомих місцях;
- дозволяє мандрівникам планувати свої маршрути та відстежувати свій прогрес;
- може допомогти мандрівникам знайти цікаві місця та атракціони;
- може допомогти мандрівникам уникати небезпечних або небезпечних районів;
- може допомогти мандрівникам залишатися на зв'язку з друзями та родиною.

Недоліки використання туристичної навігації:

- може зробити мандрівників залежними від технологій і нездатними орієнтуватися самостійно;
- може призвести до того, що мандрівники пропустять цікаві місця та атракціони, які не позначені на карті;
- може бути дорогою, особливо якщо вам потрібен GPS-приймач з додатковими функціями;
- може бути складною у використанні, особливо якщо ви не знайомі з GPS-приймачами;
- може розрядити акумулятор вашого телефону або GPS-приймача.

Загалом, туристична навігація є цінним інструментом, який може допомогти мандрівникам знаходити шлях у незнайомих місцях та планувати свої маршрути.

Вирішальна роль туристичної діяльності полягає в тому, щоб зробити відчутний внесок у розвиток місцевої економіки при невеликих капіталовкладеннях. Туризм - це сектор економіки, який не тільки прямо чи опосередковано охоплює більшість відповідних галузей економіки, таких як транспорт, будівництво, торгівля, виробництво харчових продуктів і напоїв, сільське господарство, житлово-комунальне господарство, культура, мистецтво і спорт, а й стимулює розвиток цих галузей. Це призводить до збільшення зайнятості, особливо в регіонах, де інші види економічної діяльності неможливі або перебувають у стані стагнації через високі виробничі витрати. Таким чином, туристична індустрія допомагає вирішити багато соціально-економічних проблем, особливо в регіоні.

Підкреслимо, що природні та антропогенні ресурси складають основу туристичної діяльності. З урахуванням потреб туристів розвиваються різні види туризму, створюється матеріально-технічна база та інфраструктура туризму на певних територіях (частинах території), де наявні природні та антропогенні туристичні ресурси.

Важливою частиною наукового дослідження туризму є аналіз ролі туристичної функції в соціально-економічному розвитку населених пунктів та регіонів. Туристична функція - це будь-яка соціально-економічна діяльність у населеному пункті або регіоні, спрямована на надання послуг туристам і задоволення їхніх специфічних потреб [29].

Розвиток в'їзного туризму зміцнює сектор послуг. Чим більша кількість туристів, тим більша роль туризму в економічній системі регіону і тим більше розвинена туристична функція. Чим більше розвинена функція туризму, тим більше вона конкурує з іншими соціально-економічними функціями в регіоні і тим вище її позиція у функціональній структурі. По відношенню до інших соціально-економічних функцій туризм може виконувати основні, рівнозначні, взаємодоповнюючі та додаткові функції.

Функції туризму - це фактичні та очікувані вигоди і переваги для людей, які беруть участь у туристичній подорожі, а також для мешканців регіонів, які відвідують туристи. Основними функціями туризму є [6]:

- відпочинок (задоволенням потреб у відновленні фізичних та психічних сил);
- оздоровлення (покращення стану здоров'я в результаті туристичних поїздок, наприклад, у санаторій);
- виховання (діяльність, спрямована на формування та розвиток особистості (туриста) під час туристичної поїздки);
- розвиток економіки як чинника впливу на господарство туристичної території;
- пізнання, навчання в процесі туристичних поїздок;
- охорона довкілля (збереження об'єктів природної спадщини для розвитку туризму та формування екологічної свідомості серед туристів);
- політична функція (формування позитивного іміджу країни на міжнародній арені);
- містоутворююча (туристична урбанізація і розвиток населених пунктів, де функціонує туризм);
- етнічна функція (відвідування країн своїх предків).

Процес туристичної урбанізації в різних регіонах відбувається у кількох напрямках: просторовій, економічній, демографічній та культурній. Ці сфери тісно впливають і залежать одна від одної. Туристична урбанізація сіл і містечок варіюється і залежить від ряду внутрішніх і зовнішніх факторів (особливо від інтенсивності туристичного руху і тривалості рекреаційної функції). Туристична урбанізація переважно пов'язана з територіями, які є привабливими для туристів. Урбанізація як результат туристичної діяльності помітна в прибережних і гірських регіонах, а також в історичних містах.

Туризм функціонує як один з головних рушіїв розвитку міст у цих регіонах і є містоутворюючою галуззю. Містоутворюючі галузі - це галузі з товарами та послугами, які можуть залучити відповідні грошові потоки товарів

та послуг до міста. Такі галузі можуть експортувати товари та послуги за межі міста. Високі значення індексу присутності характерні для монофункціональних міст, а низькі - для багатофункціональних [31].

Концепція зон туристичної активності використовується для аналізу просторової організації туризму в багатофункціональних містах (містах, де туризм не виконує містоутворюючої функції). У своєму порівняльному дослідженні розвитку туризму в різних містах Д. Гец виділив модель, в якій туристичний рух концентрується в певних районах міста. Згідно з цією концепцією, найкращі умови для розвитку міського туризму існують у центрі агломерації, тобто в центральних районах міста. Факторами, що сприяють формуванню зон (ареалів) туристичної активності, так званих туристичних ділових районів, є туристичні атракції, зосереджені в центрі міста, такі як архітектурні та культурні пам'ятки, різноманітні міські визначні пам'ятки. Туристичний трафік сконцентрований в межах ЦДР завдяки хорошему доступу до центру міста та обмеженому автомобільному руху. Важливим фактором, що приваблює туристів до міста, є вищезгадана адміністративна та комерційна діяльність, просторова концентрація якої утворює Центральний діловий район (ЦДР) [8]. Предметом наукового аналізу є взаємовідносини, зв'язки, залежності та трансформації між цими двома функціональними зонами, а також форми формування туристичних атракцій та регулювання туристичного руху в територіальних межах міста.

У сучасному глобалізованому світі ринки більше не є національними одиницями, і те, як різні країни використовують спільний простір, є серйозним питанням. Економіки більше не прив'язані до одного географічного регіону, а охоплюють глобальний простір, який зазвичай розглядається як тривимірний евклідов простір. Глобалізація і пов'язана з нею регіоналізація мають значний вплив на використання простору і розвиток сучасних соціально-економічних систем.

Виникають нові просторові об'єднання з новими функціями та можливостями. У межах міст виникають регіональні виробничі комплекси, а в

туристичній сфері - туристично-рекреаційні комплекси. Саме вони є першопрохідцями туристично-рекреаційних кластерів, які сьогодні є дуже популярними. Інтеграція підприємств у туристичні кластери як просторову систему, що враховує специфіку туристичної галузі, дає змогу повною мірою використовувати потенціал розвитку та можливості регіону. Основною детермінантою виробництва в туристичній галузі є концентрація природних ресурсів у певних регіонах.

1.2 Сучасний стан використання туристичної навігації в Україні

У сучасних умовах цифрові дані є ключовим елементом розвитку економіки 21-го століття. Інформаційні технології відіграють важливу роль у цьому контексті. Стрімкий розвиток цифрової економіки у світі гарантує підвищення конкурентоспроможності держав, галузей та підприємств. Поява інформаційного суспільства, яке формує цифрову та віртуальну реальність зі специфічними соціальними, культурними та споживчими практиками, значно активізувала інноваційний процес у туристичному секторі. Тому актуальним завданням на сучасному етапі є розвиток туризму як особливого соціокультурного явища, що поєднує в собі як історико-культурну спадщину держави, так і найсучасніші інформаційні технології у сфері регіонального розвитку та комунікації.

Інновації в туризмі - це розробка і створення нових туристичних проектів і маршрутів з використанням досягнень техніки, науки та інформаційних технологій, а також передового досвіду в галузі маркетингу та менеджменту для забезпечення збільшення доходів, поліпшення туристичного іміджу країн і регіонів, соціально-економічного розвитку та прискорення і збільшення зайнятості [9, с.7]

Діджиталізація або оцифрування є основою розвитку сучасного бізнесу. За даними Всесвітньої туристичної організації (ЮНВТО), кількість іноземних туристів досягне 1,8 мільярда у 2030 році або раніше. Оскільки очікується, що

цей сектор зростатиме швидше, ніж міжнародна економіка та міжнародна торгівля, важливо підкреслити його сталий розвиток та інтегрувати його з моделями розвитку міжнародного виробництва та споживання товарів і послуг [11, с. 48 – 51].

Діджиталізація була важливою тенденцією та рушієм зростання бізнесу протягом останніх кількох років. Технології трансформували як бізнес, так і підхід до клієнтів. Цифрова революція також досягла туристичної галузі. Навпаки, немає жодного сектору в туристичній галузі, на який би не вплинула цифрова революція. Миттєве бронювання авіаквитків, читання відгуків про ресторани, пошук та оренда житла по всьому світу. Технології зробили все це можливим і вивели на новий рівень. Розвиток цифрової економіки є важливим трендом на світовому туристичному ринку, в тому числі і в Україні.

На думку експертів, найбільш важливими серед них є:

- «глобалізація туристичного бізнесу;
- активний розвиток транснаціональних Інтернет ресурсів;
- зближення постачальників туристичних послуг та споживачів;
- поява нових каналів дистрибуції;
- масовий вихід офлайн компаній в Інтернет;
- зміна моделі споживання: персоніфікація підходу в організації подорожі;
- використання мобільних додатків» [10].

Це включає купівлю дешевих квитків на всі види транспорту, бронювання житла та створення маршрутів і розважальних програм. Найпоширеніші туристичні інновації, пов'язані з цифровими технологіями, стосуються сфери транспортних послуг та послуг розміщення (електронне бронювання, електронні квитки, електронні візи). Однією з перших інновацій були послуги з продажу електронних квитків та електронна торгівля загалом.

Туристична галузь переживає новий період трансформації з появою нових цифрових технологій. Новостворені технології дозволяють мандрівникам мати справу безпосередньо з виробниками туристичних послуг, пропонуючи споживачам кращі продукти за більш доступними цінами та підвищуючи

відповідальність виробників. Тому в найближчому майбутньому більшість секторів будуть характеризуватися серйозними трансформаціями, що супроводжуватимуться зміною бізнес-моделей, лідерів і проривних інновацій. У світлі нових тенденцій гравці туристичного ринку планують конкурувати за клієнтів у цифровому просторі, що є результатом глобальної діджиталізації.

Туризм - дуже великий сектор національної економіки. Всі розвинені країни вже давно зацікавлені в розвитку туризму. У світовій економіці туризм займає важливе місце поряд з видобутком нафти.

Крім того, сучасна туристична індустрія є міжгалузевим співтовариством і може генерувати значні надходження до національного бюджету. Сьогодні сектор подорожей та туризму є динамічною, прибутковою та високорозвиненою галуззю. Україна має величезний природний та культурно-історичний потенціал для розвитку різних видів туризму. Водночас сектор недостатньо розвинений, але попит на нього зростає.

Розвиток туризму в Україні має займати провідне місце в загальній системі управління. Адже інтереси цієї галузі дозволяють включити її до переліку пріоритетних напрямів економічного та соціального розвитку.

Основною перешкодою для ефективного розвитку туристичного сектору України в останні роки була слабка туристична інфраструктура. Як наслідок, кількість туристів, яких обслуговують українські туристичні організації, є дуже низькою порівняно з обсягами в'їзного та виїзного туризму. Це можна пояснити, зокрема, відсутністю сучасних технологій, доступних для туристичних операцій.

Існуючі географічні інформаційні системи (ГІС), що використовуються в туризмі, мають інструменти, призначені для виконання загальних функцій просторового аналізу, функцій введення та виведення даних, а також специфічних для користувача завдань. Іншими словами, туристична ГІС - це комплекс програмно-апаратних засобів, призначений для збору, аналізу та відображення просторово розподіленої інформації про ресторани, готельні

комплекси, архітектурні пам'ятки та інші туристичні об'єкти вздовж маршруту подорожі туриста.

Основною проблемою сучасних картографічних технологій у туристичних ГІС-дослідженнях є пошук зв'язків між інформацією, що зберігається в базах даних (у вигляді вхідних туристичних карт з атрибутивною інформацією про об'єкти), і вихідними даними, що містять відповіді у вигляді конкретних туристичних запитів. Іншими словами, рішення туриста базується не на ГІС, а на переосмисленні образу, сформованого за допомогою картографічного зображення. Це досить незручно для пересічного туриста. Ця незручність пов'язана з тим, що туристичні карти є складними, схематичними картами, які відображають реальні геопросторові об'єкти.

Найпростішою формою просторового запиту в існуючих туристичних ГІС є вказівка туристичного об'єкта на екрані курсору та отримання його атрибутів. Це також процес реконструкції туристичної дестинації із зазначеними значеннями атрибутів. Це більшість функцій типової туристичної ГІС. Деякі з них можуть також генерувати маршрути від місця розташування користувача до необхідних точок інтересу (POI) на карті [12, с. 37-43]. Іншими словами, сучасні туристичні ГІС поєднують у собі функціональність професійного онлайн-гіду з навігацією. Такі системи дають можливість отримати максимально об'єктивну інформацію та більш точно орієнтуватися на території. Сучасні туристичні ГІС не здатні аналізувати та розробляти маршрути через кілька туристичних точок. Навіть якщо існують модулі, які можуть вирішувати такі завдання, вони не входять до складу туристичних ГІС.

Тенденції в туристичному секторі, особливо серед в'їзних туристів, збільшують популярність оренди автомобілів, що підвищує мобільність і дозволяє відвідати більше запланованих місць за менший час. Тому включення таких можливостей в туристичну ГІС може забезпечити мобільність сучасного туриста і заохотити його відвідати країну або конкретне місто з душевним спокоєм.

Навігація - один з ключових моментів сучасного туризму, особливо індивідуального. Для пошуку потрібних місць сучасні туристи використовують смартфони та інші сучасні пристрої. Існуючі сучасні навігаційні програми дозволяють користувачам визначати своє поточне місцезнаходження та знаходити довідкову інформацію про цікаві місця та пам'ятки поблизу (інформацію про інфраструктуру, природні об'єкти, орієнтири на шляху, координати та види на карті). Майже всі виробники навігаційного програмного забезпечення включають POI у свої навігаційні пристрої, щоб користувачі могли додавати власні точки інтересу. Однак навігаційні пристрої та інші інтернет-ресурси не пропонують можливості створити оптимальний маршрут відповідно до потреб користувача для подорожі між усіма POI. Для тих, хто живе в інших містах або навіть інших країнах, розробка власних маршрутів може бути дуже складним завданням, особливо якщо час обмежений.

Інновації в туристичній галузі мають бути спрямовані на створення нових туристичних продуктів, впровадження нових методів управління та активне використання новітніх геоінформаційних технологій. Це призведе до значного зниження цін на туристичні продукти та підвищить конкурентоспроможність туроператорів на національному та міжнародному ринках.

За останнє десятиліття навігаційні технології стрімко розвинулися. Раніше, щоб знайти потрібне місце, використовували паперові карти та компаси. Ці навігаційні інструменти все частіше інтегруються в смартфони та інші сучасні пристрої.

Перевага сучасного програмного забезпечення для польової навігації полягає в тому, що воно не лише визначає ваше поточне місцезнаходження, але й дозволяє швидко знайти детальну інформацію про найближчі орієнтири та визначні пам'ятки. У багатьох сучасних електронних картографічних продуктах вони позначені як POI, тобто «точки інтересу» - інфраструктура, пам'ятки, природні об'єкти та важливі місця на дорогах - з координатами та картографічною інформацією. POI також можна використовувати як повний довідник місцевих організацій, включаючи адреси, номери телефонів, години

роботи, веб-сайти та електронні адреси. Більшість точок прив'язані до адрес, а редагування адресного шару динамічно оновлює місцезнаходження POI. Як один з найпопулярніших продуктів на ринку навігації, POI включаються в навігаційні пристрої майже всіма виробниками програмного забезпечення, дозволяючи користувачам додавати власні точки [13].

Точки POI включають навчальні заклади, спортивні споруди, кінотеатри, музеї, супермаркети, лікарні, аптеки тощо. Точки POI включають різні елементи транспортної системи, такі як станції метро, зупинки громадського транспорту, залізничні вокзали, аеропорти та інші транспортні вузли. У навігаційному додатку ви можете, наприклад, шукати станцію за адресою або назвою об'єкта (для цього потрібно ввести відповідний запит у пошуковому рядку). Ви також можете вибрати режим, який відображає всі найближчі POI. Для зручності користування сітка зазвичай розділена на групи. Вибравши потрібну категорію, ви можете переглянути всі POI цього типу на карті, отримати детальну інформацію про об'єкти, що продаються (номер телефону, години роботи, повну адресу тощо) і побудувати зручний, короткий маршрут [14, с. 8].

Створення оптимального маршруту між пунктами є головним пріоритетом для всіх користувачів програми, оскільки це економить дорогоцінний час і гроші.

1.3 Міжнародний досвід в використанні навігаційних об'єктів у туризмі

У процесі глобалізації та комерційної інтеграції туристичної індустрії в усьому світі розробляються нові підходи до організації та управління туристичною галуззю. Проаналізувавши роль держави в розвитку туристичної галузі, можна виділити чотири різні моделі розвитку туризму. Це американська ринкова модель, туризм як основне джерело надходжень до бюджету, європейська модель та уніфікована модель. Різноманітність моделей свідчить

про те, що кожна країна обирає підхід, який найкраще відповідає її особливостям і потребам.

У світі відбувається процес нарощування інноваційного потенціалу у сфері просування туристичних послуг та комунікації зі споживачами, заміна традиційного маркетингу на інноваційний, що базується на використанні цифрових каналів просування послуг та інформаційних інструментів впливу на думку споживачів, які постійно оновлюються. Зарубіжний досвід передбачає використання новітніх технологій, впровадження персоналізованих та інтерактивних елементів і комунікацію зі споживачами через активне використання соціальних мереж та онлайн-платформ [29].

Навігаційні об'єкти відіграють важливу роль у туризмі, допомагаючи мандрівникам знаходити шлях, досліджувати нові місця та отримувати максимум задоволення від своїх подорожей. У всьому світі є багато різних типів навігаційних об'єктів, які використовуються в туризмі, від простих дорожніх знаків до складних систем GPS.

Для прикладу в Японії добре розвинена система громадського транспорту, і багато туристів користуються поїздами, автобусами та метро для пересування по країні. На станціях громадського транспорту та в поїздах є чіткі та лаконічні навігаційні знаки, які перекладені англійською та іншими мовами. Це полегшує туристам орієнтування та знаходження потрібного їм напрямку.

У Сполученому Королівстві популярним видом туризму є піші прогулянки та походи. У країні є багато мальовничих маршрутів, які добре позначені та доглянуті. На маршрутах є інформаційні щити, які надають туристам інформацію про маршрут, а також карти та вказівники, які допомагають їм залишатися на правильному шляху.

Франція є популярним туристичним напрямком завдяки своїм численним історичним пам'яткам та мальовничим пейзажам. У країні добре розвинена система доріг, і багато туристів орендують автомобілі, щоб досліджувати різні регіони. На дорогах є чіткі та лаконічні дорожні знаки, які допомагають водіям

орієнтуватися. Також є багато карт і путівників, які можуть допомогти туристам планувати свої маршрути.

Рис. 1.1. Дорожні знаки у Франції

Австралія – велика та різноманітна країна з безліччю різних ландшафтів, від пустель і пляжів до тропічних лісів і гір. Багато туристів відвідують Австралію, щоб зайнятися кемпінгом, походами та іншими видами активного відпочинку. У країні є багато національних парків та природоохоронних територій, які мають добре позначені маршрути та інформаційні щити. Також є багато карт і путівників, які можуть допомогти туристам планувати свої подорожі.

Навігаційні об'єкти є важливою частиною туристичної інфраструктури та можуть відігравати важливу роль у досвіді мандрівників. Чіткі та лаконічні навігаційні знаки, карти та путівники можуть допомогти туристам знаходити шлях, досліджувати нові місця та отримувати максимум задоволення від своїх подорожей.

Висновки до розділу 1

Засоби навігації є важливою частиною туристичної інфраструктури і можуть відігравати важливу роль у враженнях мандрівників. Чіткі та зрозумілі дороговкази, карти та путівники можуть допомогти туристам зорієнтуватися, відкрити для себе нові місця та отримати максимум задоволення від подорожі.

Історія розвитку туризму бере свій початок у 19 столітті, коли англієць Томас Кук організував першу масштабну туристичну подорож у 1841 році. З того часу туризм динамічно розвивався і став однією з найприбутковіших галузей світової економіки. З появою знань людства про навігацію стали можливими великі географічні відкриття. Туристична галузь переживає новий період трансформації з появою нових цифрових технологій. Новостворені технології дозволяють мандрівникам мати справу безпосередньо з виробниками туристичних послуг, пропонуючи споживачам кращі продукти за більш доступними цінами та підвищуючи відповідальність виробників.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНОЇ НАВИГАЦІЇ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАПОВІДНИКУ «ДАВНІЙ ГАЛИЧ»

2.1 Загальна характеристика діяльності національного заповідника «Давній Галич»

Національний заповідник «Давній Галич» - історико-археологічна пам'ятка національного значення, створено згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 8 лютого 1994 року № 81 «Про державний історико-культурний заповідник у м. Галичі Івано-Франківської області» та указом Президента України від 11 жовтня 1994 року № 587/94 «Про національні заклади культури» і підпорядковано Міністерству культури та мистецтв України (нині — Міністерство культури та туризму).. До складу комплексу входять пам'ятки історії та культури, об'єднані подібними ландшафтами та історичними подіями [21].

Ідея створення природничого музею в Галичі зародилася у 1998 р. під час святкування 1100-річчя першої письмової згадки про це давнє місто.

Упродовж 1998-2003 рр. формувались природничі фонди у Національному заповіднику «Давній Галич», а в 2004 р., під час святкування десятиріччя заповідника, в музеї «Історії давнього Галича» була відкрита експозиція «Природа Землі Галицької». Вона представляла типи природних комплексів у вигляді 4 закритих і одної великої відкритої діорам з 199 експонатами (187 видів тварин) і займала площу 48 кв. метрів.

Національний заповідник «Давній Галич» у Галицькому районі Івано-Франківської області охоплює площу понад 78 км² з метою виявлення, збереження, реставрації, вивчення, популяризації та використання культурної спадщини давнього Галича, що налічує понад 300 об'єктів національного та світового значення.

Наразі регіон перебуває під юрисдикцією Міністерства культури і туризму України. Давній Галич був столицею Галицько-Волинського князівства і досі є об'єктом наукових досліджень як національний історико-культурний заповідник. Найціннішими археологічними пам'ятками є Галицька могила, церква Успіння Богородиці, фундаменти Успенського собору, руїни Галицького князівства та руїни замку 14-16 століття. Національний заповідник «Давній Галич» представляє великий інтерес не тільки для туристів, а й для дослідників історії та культури краю. Відвідувачі можуть побачити руїни 14 церков, що датуються 12-13 століттям, 18 природних заповідників і понад 200 архітектурних пам'яток. Багато з них сильно пошкоджені, і в заповідній зоні постійно ведуться реставраційні роботи.

Відомо, що за весь час свого існування місто перемістилося на 6 км. Центр Галичі колись знаходився на березі річки Лукви, де сьогодні розташоване село Крилос. На місці сьогоденного центру міста були доки, торгові та ремісничі склади. Загалом, більшість архітектурних, археологічних та історичних пам'яток знаходяться в Крилосі, а історичний центр Крилоса разом з Крилоською фортецею, музеєм-скансеном у Крилосі, костелом кармелітів у Біршівцях та церквою Святого Пантелеймона в селі Шевченкове складають цей національний заповідник, Івано-Франківська область Регіон також є частиною Дністровського національного заповідника. Крім того, регіон відомий як заповідний історичний ландшафт, що сформувався поблизу річки Дністер. Як наслідок, Стародавній Вижгород приваблює велику кількість туристів, у тому числі групових, незалежно від пори року. На території заповідника діють три музеї: Музей історії стародавнього Галича, Музей історії та культури караїмів і Музей етнічної архітектури та побуту Прикарпаття [20].

Під охороною перебуває низка пам'яток національного та міжнародного значення, фундаменти 14 літописних церков 12-13 століть, понад 200 археологічних пам'яток та 18 природних заповідників, органічно пов'язаних з історичними та архітектурними пам'ятками. Заповідні території існують як

історично та природно цілісний комплекс пам'яток історії та культури. Заповідники є культурними, освітніми та науково-дослідними установами.

Основною метою заповідника є виявлення, вивчення, реставрація, охорона, популяризація та використання культурної спадщини Стародавнього Золотого Рогу.

Давній Золотий Ріг, столиця Галицької землі, а згодом Галицько-Волинської держави, є історико-археологічною пам'яткою національного значення; всі об'єкти, що існували на території Золотого Рогу та навколо нього в період з 10 по 17 століття, становлять національне культурне надбання. Поряд з об'єктами, які використовуються за прямим призначенням (церква Св. Пантелеймона XII ст. у с. Шевченкове, церква Різдва XII-XVII ст. у м. Галичі, Успенська церква XVI ст. у с. Крилосі, костел Кармелітів XVIII ст. у с-щі Більшівці), тут розміщувались фундаменти кафедрального Успенського собору XII ст. з місцем поховання князя Ярослава Осмомисла, літописна Галичина могила, легендарна Княжа криниця, фрагменти Галицького замку XIII-XVII ст. тощо. Всі вони мають велике значення як наукове джерело пізнання минулого, матеріальне підтвердження літописних згадок, засоби духовного та естетичного виховання людей [18].

2.2 Класифікація історико-культурних об'єктів національного заповідника «Давній Галич»

Національний заповідник «Давній Галич» - унікальна історико-археологічна пам'ятка національного значення. До складу заповідника входять археологічні пам'ятки, що збереглися до наших днів на території колишньої столиці Галичини, а згодом Галицько-Волинського князівства. На мальовничих пагорбах Дністра, Лімниці, Лукви та Гнилої Липи розташовані давні церкви і оборонні вали літописного міста, а самих лиш археологічних об'єктів тут понад дві сотні. Національний заповідник «Давній Галич» був створений з метою збереження історико-культурних пам'яток Галича на

заповідній території площею 80 км², що включає місто Галич та села Крилос, Шевченкове і Більшівці.

Музей історії Галича – найдавніший музейний заклад заповідника, який розташований на княжому дитинці у Митрополичих палатах (пам'ятка архітектури першої половини XIX ст.). В експозиції широко представлено історико-культурну спадщину, архітектурні та археологічні знахідки минулого, які засвідчують, що свого часу Галич був одним з наймогутніших державних та релігійних центрів Руси-України. До музею належать такі об'єкти: Галичина могила (X ст.), оборонні вали (X-XII ст.), фундаменти Успенського собору (XII ст.), каплиця святого Василя (XV ст.), Успенська церква (XVI ст.), комплекс храму святого Пантелеймона (XII ст.), Золотий тік, Княжа криниця, базарна площа тощо [20].

Протягом 1995-2005 років відреставровані: історичний центр стародавнього міста з його пам'ятками, церкву Святого Пантелеймона, Успенську церква, каплицю Святого Василя, ряд пам'яток народної архітектури. [19]

У національному заповіднику «Давній Галич» зібрано понад 200 пам'яток археології, а також 18 природоохоронних об'єктів. Він охоплює територію міста Галич, а також сіл Крилос, Шевченкове, Більшівці. Площа заповідника становить 80 кв. км.

Найбільша кількість пам'ятників зосереджено в селі Крилос:

1. Успенський собор був побудований у другій половині 12 століття, в період правління князя Ярослава Осмомисла. Він став одним з найбільших храмів в середньовічній Європі. Розміри храму досягали 35 на 37 м. До наших днів збереглися фундамент Успенського собору і саркофаг, в якому покояться останки князя Ярослава Осмомисла.

2. Каплиця Святого Василя була збудована в південно-західному куті собору в 15 столітті. Збереглася до наших днів практично в первозданному вигляді.

3. Церква Успіння Пресвятої Богородиці- одна з головних архітектурних перлин сучасного Крилоса. Будівництво тривало протягом двох років, з 1584 по 1586 рік. У 1676 році під час турецько-татарського набігу храм пограбували і частково зруйнували. У 1699-1702 роках була проведена реставрація, для храму був обраний архітектурний стиль ренесанс (16 століття).

4. Руїни княжого Галича (11-13 століття).

5. Княжа криниця- це цілюще джерело на схилі Крилоской гори.

6. Фундамент Іллінської церкви (12 століття) [21].

Оглянемо коротко найвизначніші об'єкти.

У місті Галич - Церква Різдва Христового. До того, як було виявлено фундаменти Успенського собору в Крилосі, він вважався князівським. Точна дата побудови церкви невідома. Фахівці оцінюють її як кінець 13-го або початок 14-го століття. Припускають, що на цьому місці стояла дерев'яна церква 12 століття, яка була спалена галичанами під час польського завоювання Галичини у 1349 році. Потім будівля неодноразово зазнавала вандалізму з боку татар. Поруч з церквою Різдва Христового францисканці збудували монастир Чесного Хреста. Зараз це собор Української греко-католицької церкви.

Галицький (Старостинський) замок. Це одна з найбільш відвідуваних визначних пам'яток Галича. Збереглися руїни замку 14-17 століття, який колись слугував фортецею. Одна з веж і частина валів були відновлені. Старостинський замок мальовничо розташований на правому березі Дністра, на невеликому пагорбі на Галич-горі.

У селі Крилос - зустрічає туристів пам'ятник-символ "Меч і Рало" (1985 – 1987) [19]. Пам'ятник розташований на Крилоській горі на дорозі Івано-Франківськ-Галичі, навпроти Музею народної архітектури та побуту Прикарпаття. Пам'ятник споруджено в районі Прокаліївих садів, де за княжої доби розташовувалися перші оборонні споруди Галицько-Волинського краю.

Фундаменти Успенського собору 12 століття. Вперше церква Успіння Богородиці згадується в літописах у зв'язку з похованням князя Ярослава Осмомисла, вона також була катедрою з 14 по 16 століття, але ніхто не знає

точної дати її руйнування. Навіть місцезнаходження собору Успіння Богородиці було невідоме до 30-х років 20 століття. Місце розташування головного храму князя Галича шукали в Крилосі, на високому березі річки Лімниці, в сучасному Галичі, на місці церкви Успіння Пресвятої Богородиці. Ця церква була однією з найбільших у християнському світі на той час.

Поруч з фундаментами Успенської церкви знаходиться каплиця Святого Василя, побудована в 15 столітті в південно-західному куті собору. Каплиця святого Василя Великого збудована у 15 столітті у південно-західному куті собору.

Церква Успіння Пресвятої Богородиці. Успенська церква з'явилася в 16 столітті поряд із колишнім Успенським собором, під час будівництва частково було використано каміння з попередньої споруди. На білокам'яних блоках, з яких змуровано стіни церкви, є численні графіті – написи, видряпані на камені. Більшість із них стосується 12–13 століть. Храм гарно відреставрований. Іконостас виконав визначний майстер українського живопису початку 20 століття Антон Манастирський. В Успенській церкві відкрита для огляду і поклоніння відома святиня – Крилоська чудотворна ікона Божої Матері. [19]

Фундаменти Іллінської церкви Трохи віддалік від Крилоського городища, на пагорбі, поряд із нинішнім шляхом із Галича до Івано-Франківська, розташоване урочище, в якому аж до середини 18 століття діяв монастир з білокам'яним храмом пророка Іллі, збудованим у 12 столітті. Архітектурні деталі, знайдені під час розкопок на місці Іллінської церкви, елементи декору, а також її форма – ротонда – вказують на те, що між майстрами тогочасної галицької архітектурної школи і представниками західноєвропейського зодчества були тісні взаємини. На місці колишньої церкви пророка Іллі стоїть символічний пам'ятний хрест. Її фундаменти музеєфіковано.

Княжа криниця вважається найстарішим джерелом у Крилосі. Ще за часів князя Галича тут було джерело з цілющою водою. Легенди про появу Княжої криниці досі переповідають місцеві жителі. Напередодні 1100-річчя стародавнього Галича над цим джерелом було споруджено чотириметрову

ротонду із золотим хрестом. По дорозі до криниці облаштовано зручний оглядовий майданчик. [22]

Галичина могила - це сакральне місце, яке дало назву цілій області України, оповите таємницею. Курган «Галичина могила» знаходиться на околиці поселення Крилос, між внутрішньою і зовнішньою стінами стародавнього Галича. Багато дослідників вважають, що тут міг бути похований засновник міста. Розкопки на кургані в 90-х роках 20 століття виявили символічні поховання, зокрема залишки згорілих високих кораблів і військового спорядження. Зараз пам'ятка перетворена на музей і є ще однією особливістю Крилоської гори. [22]

У селі Шевченкове - Храм Святого Пантелеймона. Перлина галицької архітектурної школи 12 століття – Пантелеймонівська церква – є унікальною спорудою. Цей монументальний хрестобанний храм зі зразками вишуканої білокам'яної різьби і численними рисунками та графіті на стінах пережив кілька перебудов. Але, завдяки тому, що в доброму стані упродовж віків збереглися графіті, вчені точно з'ясували час будівництва церкви – 1194 рік. Вона була розташована у центрі добре укріпленого городища, можливо, монастиря. Після захоплення Галичини Польщею церкву переосвятили в катедральний собор. Згодом її передали монастиреві францисканців у Галичі. [19]

Після реставрації 1998 року святиня набула сучасного, наближеного до первісного, вигляду, і має всі елементи, притаманні галицькій архітектурній школі княжої доби.

Зараз Пантелеймонівська церква є чинним греко-католицьким храмом.

У селищі Більшівці, яке лежить за кілька кілометрів на північ від Галича і Крилоса, розташований костел і монастирський комплекс кармелітів – визначна пам'ятка пізньобарокової архітектури 18 століття. Уже в наступному, 19 столітті, монастир кармелітів у Більшівцях був одним із найбільших у Галичині. Ченці видавали книжки, писали ікони, опікувалися хворими та школою, при монастирі існував притулок для вбогих. Завдяки співпраці Генеральної дирекції Національного заповідника «Давній Галич», Міністерства культури Польщі та

ченців-францисканців нині комплекс відреставровано. В костелі відновлено інтер'єр та частково фрескові розпис, також відреставрували західний корпус келій, відбудували втрачені корпуси і парадні сходи з підпірними стінками та східний мур із вхідною арковою брамою.

До складу Національного заповідника «Давній Галич» входять три музеї:

- Музей історії давнього Галича (Крилос).
- Музей народної архітектури Прикарпаття (Крилос).
- Музей караїмської історії та культури (Галич) [19]

На базі національного заповідника «Давній Галич» діє наукова бібліотека, відділи: художньо-реставраційний, охорони культурної спадщини, економічний і господарський. Також тут проводяться наукові конференції, видаються монографії, каталоги, альбоми та багато іншої поліграфічної продукції.

2.3 Особливості використання туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич»

З розвитком глобальних інформаційних мереж окремі компанії, а також туристичні дестинації, міста та регіони починають використовувати смарт-технології для презентації своїх можливостей та продуктів широкому колу споживачів [24]. Цей інструмент, що поєднує в собі інновації, маркетинг та інформацію, стає одним із найпоширеніших способів залучення туристів до дестинації, популяризації подій, які там відбуваються, і загалом ефективно формує туристичний імідж цієї дестинації та забезпечує приємне перебування відвідувачів. Розглянемо деякі приклади інноваційних технологій навігації та геолокації, що використовуються для покращення туристичних дестинацій у сучасних умовах.

Інтерактивна мережа туристичних маршрутів. Ця технологія дозволяє представити туристам тисячі кілометрів категоризованих туристичних маршрутів на одному ресурсі, просуваючи туристичні атракції за допомогою знаків і поєднуючи дані на рівні карти з глобальною пошуковою системою. Ця

технологія була використана, наприклад, для просування найдовшого велосипедного маршруту в Польщі - Зеленого веломаршруту, довжина якого становить близько 2000 км. Додаток і веб-сайт є базою даних найцікавіших місць, корисних для туристів, і містить інформацію про багато визначних пам'яток, закладів харчування та проживання, пам'ятників і природних об'єктів. Це також колекція готових ідей для велосипедних подорожей із зазначенням відстаней, часу в дорозі та місць, які варто відвідати [25].

Внутрішній туристичний ринок України наразі гостро потребує розвитку туризму, що базується на місцевих ресурсах. Регіони України перебувають у надзвичайно складній ситуації переходу від індустріальної економіки до потенційної постіндустріальної економіки.

Сьогодні в Україні існує більш розвинений погляд на туризм та туристичні послуги. Наші науковці працюють у галузях, пов'язаних з туризмом.

Галич – районний центр в Івано-Франківській області, за 25 км на північ від обласного центру. Туристи можуть відвідати його автобусом або приватним автомобілем з центрального автовокзалу Івано-Франківська. З міста до всіх сіл, де розташовані археологічні пам'ятки, курсують маршрутні автобуси [21].

Національний заповідник «Давній Галич» був створений у 1994 році на заповідній території площею близько 80 км² у Стародавньому Галичі та навколо нього.

Використання електронних туристичних карт зумовлене необхідністю підвищення ефективності використання інформації в різних галузях туристознавства (наукові дослідження, туристична навігація, соціальне управління), а також у секторах і сегментах туристичного бізнесу. Електронні туристичні карти можна розглядати як багатофакторні моделі реальності. Основними цілями їх створення є графічна передача просторових взаємозв'язків і розподілу; покращення можливостей аналізу, обробки та відображення геоінформаційних даних; візуальне відображення цифрових моделей, явищ і процесів, невидимих для людського ока; автоматизація відображення та аналізу карт в системах управління; прийняття експертних рішень.

Так, у центрі сучасного Галича представлена 3D-карта національного заповідника з усіма об'єктами (рис. 1)

Рис. 1. 3D-карта національного заповідника [27]

З 2019 року по жовтень 2023 національний заповідник «Давній Галич», що на Івано-Франківщині, відвідали 78 824 туристи. [23]

Музей «Природа Землі Галицької» розташований у зручному місці – на шляху туристичного маршруту «Кринос» (колишня столиця Галицько-Волинського князівства) – «Старостинський замок» – «Центр Галича» і приваблює як місцевих жителів, так і гостей міста.

Він є потужною науковою базою для студентів вищих навчальних закладів природничого спрямування та учнів шкіл регіону. Відвідувачі музею мають можливість зрозуміти необхідність берегти природу, ощадливо використовувати її ресурси. Тут кожен відчуває, що старий підхід у ставленні до природи в намаганні якомога більше взяти від неї, веде до знищення неоцінних природних багатств, що загрожує не тільки природі, а й самому існуванню людства. Вихід один – жити в гармонії з природою.

Попри історичну значущість «Давнього Галича», проведення фестивалів на його території, ведення сторінок у соцмережах, без належного сполучення між локаціями — як вело-, так і автомобільного — привабити більше туристів не вдасться [23]

За допомогою місцевих підприємців випустили спрощену до максимуму карту об'єктів, які треба відвідати у «Давньому Галичі». Також для тих, хто каже, що немає кафе, де поїсти й переночувати, з іншого боку листівки — інформація про три готелі й три найпопулярніші кафе [23]

Встановлення туристичної навігації для популяризації усіх об'єктів культурної спадщини Національного заповідника «Давній Галич», встановлення навігаційних дощок, щитів для самостійного ознайомлення туристів та місцевого населення з усіма об'єктами заповідника.

Висновки до розділу 2

Національний заповідник «Давній Галич» представляє багатовікову історію Давнього Галича, який разом з Києвом, Черніговом та іншими містами Київської Русі вважається центром найвищих культурних досягнень давньоруських українців. Тут відвідувачі можуть побачити архітектурні шедеври, в тому числі ті, що належать до королівського та княжого періодів.

Національний заповідник «Давній Галич» має багате історичне минуле, про що свідчать численні архітектурні та культурно-історичні пам'ятки, які збереглися до наших днів і прикрашають Прикарпаття. Сьогодні всі ці пам'ятки сприяють розвитку туризму в регіоні.

Тому оцінка використання історико-культурних ресурсів Національного заповідника «Давній Галич» може змінити тенденційні стереотипи щодо спроможності окремих областей забезпечити всебічне вивчення історії та культури своєї території, насамперед, через краєзнавчі маршрути, що проходять через найбільш привабливі населені пункти. Вона буде корисною для практиків, зацікавлених у створенні маршрутів.

Водночас аналіз історико-культурної спадщини може дати гарне уявлення про туристично-рекреаційний потенціал окремих населених пунктів та регіону в цілому і сприяти ефективному функціонуванню та прибутковості туристичної діяльності.

РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗРОБКИ ТУРИСТИЧНОЇ НАВІГАДІЇ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАПОВІДНИКУ «ДАВНІЙ ГАЛИЧ»

3.1 Проблеми використання туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич»

У нашій країні відповідна політика має призвести до більш сприятливої ситуації для інновацій у туристичній діяльності порівняно з ситуацією наприкінці минулого століття. Сьогодні розвиток інформаційних технологій у туристичному секторі охоплює такі напрямки:

- локальна автоматизація туристичного офісу;
- впровадження прикладних програм автоматизації формування, просування і реалізації туристичного продукту;
- використання систем управління базами даних;
- впровадження телекомунікаційних систем резервування місць в готелях і бронювання квитків;- впровадження мультимедійних маркетингових систем;- використання Інтернету.

Розробка та впровадження нових результатів науково-технічного прогресу в галузі туризму та інформаційних технологій базується на таких основних принципах:

- найбільш сучасні розробки виконані (чи проектуються) в режимі online за принципом «безпаперового офісу»;
- основною ідеологією систем є замкнутий технологічний цикл «клієнт - турагент - туроператор - послуга - аналіз»;
- на ринку інформаційних технологій пропонувані офісні програми розробляються як для широкого споживача, так і для конкретної фірми по її замовленню - спеціальні системи;

- усі пропоновані технології для автоматизації туристичного офісу забезпечені сервісним обслуговуванням, включаючи оновлення, консалтинг, навчання персоналу, гарантійне обслуговування;

- інтенсивно оновлюються програмні продукти для роботи в середовищі Windows;

- локальні прикладні програми і локальні системи бронювання і резервування об'єднуються в національних і потім інтегруються в міжнародні мережі;

- найбільш швидкими темпами йде використання Інтернету для формування, просування і реалізації туристичного продукту [15].

Коли в регіон прибуває велика кількість туристів, необхідно враховувати як негативні, так і позитивні наслідки. Наприклад, якщо в регіоні немає надлишку робочої сили, міграція робочої сили з сільського господарства в туризм може призвести до певного застою в туристичному секторі. Міграція з села в місто збільшує навантаження на невиробничі сектори, такі як охорона здоров'я та освіта. Інвестиційні ресурси, витрачені на додаткові інвестиції в туризм, більше не можуть бути спрямовані в необхідні сектори. Подальше розширення регіонального туризму повинно підтримуватися, по-перше, розвитком в'їзного туризму та внутрішнього туризму в межах регіону. По-друге, слід звернути увагу не лише на організаційно-економічні аспекти діяльності туристичних агентств, але й на соціальні аспекти іноземного туризму та приховану освітню діяльність у групах туристів, які виїжджають за кордон. По-третє, слід враховувати бажання українського населення виїжджати за кордон.

Таким чином, найважливіші організаційно-економічні проблеми розвитку регіонального туризму в Україні мають, по суті, двоякий характер. З одного боку, зростання добробуту українського суспільства супроводжується збільшенням обсягів виїзного туризму та постійним підвищенням вимог українських споживачів до якості туристичних послуг. Необхідність підвищення рівня туристичних послуг, як з точки зору стандартів, так і з точки

зору цін, вже визнана. Водночас, в'їзний туризм є важливим джерелом іноземної валюти. В умовах зменшення в'їзного туризму вітчизняним компаніям, що приймають туристів, необхідно проаналізувати причини відсутності інтересу туристів з Європи та США до нашої країни [16].

Туристична галузь почала розвиватися, хоча й дуже повільними темпами. На місцевому рівні, однак, існує пересторога щодо розвитку туризму через скептицизм і страх серед населення, що не буде негайної особистої вигоди від туризму. Існують також різні типи поведінки, засновані на ринковій конкуренції, постійно мінливих технологіях, появі нових туристичних напрямків і зміні туристичних уподобань. Для ефективної реалізації регіональної туристичної політики необхідні пріоритетні регіональні політики, програми розвитку туризму, розраховані на стратегічну перспективу, а також організаційні, економічні, фінансові, управлінські та інші заходи. Регулювання туристичної діяльності має поєднувати саморегулювання відповідно до законодавства вільного ринку з державним регулюванням у питаннях особливої важливості.

На сучасному етапі розвитку економічних відносин процес глобалізації охоплює всі сектори української економіки, в тому числі і туристичний ринок. Як наслідок, сьогодні зростає ступінь інтеграції туристичних атракцій окремих громад, а також посилюється конкуренція між громадами за розподіл туристичних потоків, особливо в умовах децентралізації та розподілу податкових надходжень від туризму між регіонами. У нинішніх умовах попит на туристичні послуги впав до критичного рівня через низку очевидних причин, зокрема через воєнний стан в Україні.

Туристична привабливість - це сукупність стійких уявлень і вражень про умови, характеристики, можливості та обмеження використання території з туристичною метою, які формують ставлення туристів до дестинації. Туристичний ринок громади є основою, на якій формуються основні туристичні потоки, закладається фундамент для розвитку ринку в громаді та встановлюються стійкі зв'язки між туристичним бізнесом та підприємствами розміщення, харчування і транспорту. Розвиток туристичного ринку в межах

громади відтворює зв'язки, які формують внутрішньо-регіональний та національний ринок. Таким чином, ринок туристичних послуг у місцевій громаді є основою для вищого туристичного ринку, що визначає його актуальність для теми цього дослідження.

Туризм є одним із пріоритетних напрямків розвитку для багатьох громад в Україні. Деякі громади мають старовинні палаци, національні парки та заповідники. У більшості випадків ці території є дуже привабливими для туристів. Ці території знаходяться під контролем спеціалізованих державних установ або департаментів. Розвиток туристичного потенціалу навколо цих об'єктів є слабким, частково через брак комунікації між місцевими громадами та відповідними організаціями. У більшості випадків доступ до цих об'єктів обмежений або взагалі відсутній.

Формування туристичної привабливості громади має бути спрямоване на перетворення та розвиток громади в туристичний центр, тобто територію, яка приваблює туристів завдяки своїм особливим туристичним ресурсам, зручному транспортному сполученню, географічному розташуванню, інформаційній наповненості та доступності для туристів. Для досягнення високого рівня туристичної привабливості та максимального соціально-економічного ефекту туристичні центри мають бути оснащені сучасною та розвиненою туристичною матеріально-технічною базою та туристичною інфраструктурою. Адже якими б багатими та унікальними не були природні ресурси, історична та культурна спадщина цих громад, без туристичної матеріально-технічної інфраструктури, що відповідає міжнародним стандартам, туристична галузь не зможе досягти високих прибутків на цих територіях [17].

3.2 Проєкт розробки туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич»

Україна може ефективно використовувати свій культурний, історичний та природний потенціал для створення конкурентоспроможних на ринку туристичних продуктів.

Сьогодні Україні необхідно розвивати в'їзний туризм, оскільки він сприяє наповненню державного бюджету та створює нові робочі місця.

Під час дослідження було виділено наступні заходи для сприяння розвитку туризму в Україні:

1. Сталий розвиток інфраструктури туристичного бізнесу:

- технічна модернізація туристичних комплексів та пасажирського транспорту (будівництво та модернізація готельних та ресторанних мереж, розвиток туристичних транспортних маршрутів);

- покращення якості дорожнього та автодорожнього сервісу для туристів з автотранспортом; підвищення безпеки перебування іноземних туристів в регіоні;

- створення порталів, інтернет-сайтів, мультимедійних дисків про туристичні маршрути, культурні та історичні центри, природні пам'ятки, заповідники тощо).

- будівництво міжнародних аеропортів.

- покращення якості, обслуговування та розширення спектру туристичних послуг;

- впровадження сучасних методів обслуговування, програмного забезпечення тощо;

- створення системи підготовки та підвищення кваліфікації кадрів, які працюють у туристичному секторі;

- реконструкція напівзруйнованих культурних та історичних пам'яток;

- покращення транспортного доступу до туристичних destinations.

2. Підвищення ефективності діяльності держави у сфері туризму:

- удосконалення системи оподаткування в туристичному секторі; покращення бази оподаткування; диференціація податків за видами туризму; мінімізація податкового тиску на туристичних операторів;

- державні інвестиції в реконструкцію культурних та історичних пам'яток;
- удосконалення нормативно-правової бази (упорядкування переліку повноважень та функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері розвитку туризму);

- розробка норм, що регулюють діяльність учасників туристичного ринку, споживачів туристичних послуг та ресурсну політику в туристичній сфері (водокористування, лісокористування, землі рекреаційного призначення, особливо охоронювані природні території, порядок використання земель історико-культурного призначення тощо);

- інвестиційна політика.

3 Залучення інвесторів та партнерів

- залучення приватного капіталу
- отримання необхідних бюджетних ресурсів для реконструкції та будівництва туристичних об'єктів і реалізації інвестиційних проектів;

4. Створення нових ринків туристичних послуг на основі здорової конкуренції та організованості туристичних підприємств;

- впровадження пільгових схем фінансування будівництва та реконструкції об'єктів туристичної індустрії;

- підтримка малих і середніх підприємств у сфері туризму та суміжних галузях; створення нових робочих місць у місцевому туризмі та суміжних галузях.

5. Створення та просування українського бренду на світовому ринку:

- активна видавнича, інформаційна та рекламна діяльність, спрямована на створення іміджу України як туристично привабливого регіону;

- активна участь у міжнародних виставках та ярмарках;

Україні необхідно переймати досвід європейських країн в управлінні туристичною галуззю, і країна активно інвестує в туристичну галузь наступними способами

- низьке ціноутворення на туристичні інвестиції, включаючи кредити з пільговими відсотковими ставками (державна відшкодовує різницю між фіксованими та ринковими відсотковими ставками).

- продаж або оренда територій та інфраструктури за цінами нижче ринкових, податкові пільги, захист від подвійного оподаткування через угоди з іншими країнами, зниження митних зборів, залучення іноземних інвесторів шляхом надання гарантій для їхніх інвестицій, контроль за цільовим використанням коштів.

- державний контроль за охороною ландшафтів, захист унікальних природних ресурсів, заборона продажу землі, закони про охорону культурної та історичної спадщини, належне управління.

Іноземні інвестиції в туристичний сектор надходять як від приватного сектору, так і від міжнародних організацій. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР) є основним іноземним кредитором, який забезпечує нормальний рівень життя в країнах, що розвиваються, шляхом довгострокових інвестицій у розвиток інфраструктури та окремих туристичних проєктів.

Обсяг державних інвестицій у туризм залежить від ролі туристичного сектору в національній економіці. Іноземні інвестиції, з іншого боку, залежать від кредитних гарантій уряду, іміджу країни на міжнародному туристичному ринку та спроможності бізнес-плану, підготовленого урядом, отримати фінансові ресурси.

Через нестабільну політичну та економічну ситуацію в Україні ризик інвестування в туристичний сектор є дуже високим, а рівень іноземних інвестицій - дуже низьким.

У Бразилії, наприклад, за чотири роки уряд інвестував у туристичний сектор 8 мільярдів доларів США, приділивши особливу увагу реконструкції культурно-історичних пам'яток та оновленню інфраструктури. В результаті цієї діяльності Бразилія стала привабливим місцем для інвесторів: приватні інвестиції досягли 6 мільярдів доларів США, а доходи від туризму - 31,9 мільярда доларів США за один рік. Зазвичай приватний сектор інвестує в

невеликі проекти (розвиток об'єктів розміщення та харчування), тоді як держава повинна інвестувати в більші проекти, такі як будівництво, розвиток транспортних систем, створення нових рекреаційних зон і реконструкція культурних та історичних пам'яток. Державно-приватне партнерство може розвиватися через приватні інвестиції у масштабні проекти.

Розвиток вищезазначених програм може підвищити конкурентоспроможність туристичної галузі України та покращити соціально-економічні результати (податкові надходження до бюджету, підвищення рівня життя через збільшення зайнятості, підвищення культурного рівня та патріотичного виховання населення, збереження історико-культурної спадщини та екосистем для майбутніх поколінь).

Для розробки проекту туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич», знадобиться провести ряд кроків:

- дослідження місцевості характеризується вивченням території, включаючи картографію, географічні особливості, історичні місця, пам'ятки культури та природні об'єкти;
- аналіз потреб туристів, мається на увазі розібратися з уподобаннями та потребами туристів, які відвідують «Давній Галич». Це допоможе визначити необхідні функції навігаційної системи;
- обрати технічні засоби для розробки навігаційної системи (наприклад, мобільні додатки, веб-сайти, вказівники на місці тощо);
- створити різноманітні маршрути для туристів з врахуванням їхніх інтересів та фізичних можливостей;
- забезпечити наявність детальної інформації про місцеві пам'ятки, ресторани, медичні пункти та інші корисні об'єкти;
- перевірити роботу навігаційної системи на різних типах пристроїв та ввести її в експлуатацію.

Основні аспекти, які можна включити в такий проект:

- мобільний додаток або веб-сайт, мається на увазі створення додатка або веб-сайту, який містить інтерактивну карту заповідника, маршрутизацію, інформацію про визначні місця, пам'ятки, природні об'єкти, послуги та інше;
- розміщення QR-кодів на стратегічних місцях у заповіднику, які відвідувачі можуть сканувати для отримання додаткової інформації про це місце або певний об'єкт;
- розроблення системи ознак або знаків, які вказують на шляхи, визначні точки, небезпечні ділянки та інші важливі місця;
- надання інформації про біорізноманіття, екосистеми та заходи щодо їх збереження та охорони;
- включення інтерактивних елементів, таких як відеоекскурсії, аудіогіди та можливість відгуків від відвідувачів;
- відзначення місць, де можна отримати допомогу в разі аварії або надзвичайної ситуації;
- представлення інформації про історію, культуру та традиції території, яка охоплюється заповідником;
- розміщення контейнерів для сміття, підказки щодо відходів та їх переробки, а також освітня інформація щодо екологічних проблем і можливостей їх вирішення.

Україна має всі передумови для розвитку різних видів туризму, але основними проблемами є недостатнє використання туристичного потенціалу, низька державна підтримка туристичної галузі та занедбаність пам'яток та інфраструктури. Перспективним є також розвиток зеленого та сільського туризму в Україні. Питання екології та захисту довкілля зараз є важливими, а природність та автентичність стали трендом.

Туризм у цих регіонах слід розвивати за такими напрямками:

- розробити туристичні маршрути через сільську місцевість;
- розвиток всієї необхідної інфраструктури, включаючи розміщення, харчування та під'їзні шляхи; та

- виробництво екологічно чистих продуктів місцевими жителями та їх продаж туристам;

- організація майстер-класів з ремісничого виробництва;

Розвиток зеленого сільського туризму сприяє підвищенню рівня життя сільських жителів, створенню нових робочих місць, ознайомленню іноземців зі смаком українського села та покращенню інфраструктури в сільській місцевості.

Розвиток ділового туризму в Україні також є пріоритетним напрямком для збільшення в'їзного туризму.

Для розвитку цього виду туризму необхідно здійснити наступні кроки:

- створення та державна підтримка підприємств, що гарантують розвиток цього сектору;

- модернізація конференц- і виставкових центрів та інших місць для проведення конференцій, симпозіумів, семінарів і форумів з питань міжнародних економічних відносин;

- планування турів на 2-3 місяці вперед у найбільш активні періоди ділового туризму (лютий-травень та вересень-листопад);

- туристи знайомляться з історією та культурою країн, які відвідують, і роблять свій внесок у розвиток міжнародних відносин між народами;

Діловий туризм сприяє інтеграції українських товарів і послуг на міжнародні ринки та позитивно впливає на економічне становище України. Таким чином, різноманітні туристичні ресурси України надають можливості для розвитку таких видів туризму, як культурно-пізнавальний туризм, активний туризм (гірськолижний, водний та пішохідний), сільський туризм (зелений туризм), пляжний туризм, відпочинок та оздоровчий туризм і діловий туризм. Надаються можливості для розвитку цих видів туризму.

Висновки до розділу 3

На сучасному етапі розвитку економічних відносин процес глобалізації охоплює всі сектори української економіки, в тому числі і туристичний ринок. Як наслідок, сьогодні зростає ступінь інтеграції туристичних атракцій окремих громад, а також посилюється конкуренція між громадами за розподіл туристичних потоків, особливо в умовах децентралізації та розподілу податкових надходжень від туризму між регіонами. У нинішніх умовах попит на туристичні послуги впав до критичного рівня через низку очевидних причин, зокрема через воєнний стан в Україні.

Для досягнення високого рівня туристичної привабливості та максимального соціально-економічного ефекту туристичні центри мають бути оснащені сучасною та розвиненою туристичною матеріально-технічною базою та туристичною інфраструктурою. Адже якими б багатими та унікальними не були природні ресурси, історична та культурна спадщина цих громад, без туристичної матеріально-технічної інфраструктури, що відповідає міжнародним стандартам, туристична галузь не зможе досягти високих прибутків на цих територіях.

ВИСНОВКИ

В підсумку доцільно виділити наступне:

1. Підкреслено, що в умовах «нової економіки» успішно формується туристичний простір як частина географічного та економічного простору, в якому відбувається туристична діяльність. Під туристичним простором розуміють функціонально самостійну частину географічного простору (підпростір), простір, утворений природними елементами земної кори (природне середовище), результатами людської діяльності в цьому середовищі (економічне середовище) і середовище проживання людини в соціальному сенсі. Зазначений туристичний простір є функціонально самостійними підпросторами географічного та соціального простору, що створюються людьми, які використовують географічне середовище з туристичною метою, і поява та розвиток яких мотивовані потребою у відпочинку, інформації та враженнях.

2. Виділено що туристична галузь переживає новий період трансформації з появою нових цифрових технологій. Новостворені технології дозволяють мандрівникам мати справу безпосередньо з виробниками туристичних послуг, пропонуючи споживачам кращі продукти за більш доступними цінами та підвищуючи відповідальність виробників. Навігація - один з ключових моментів сучасного туризму, особливо індивідуального.

3. Зазначено, що у світі відбувається процес нарощування інноваційного потенціалу у сфері просування туристичних послуг та комунікації зі споживачами, заміна традиційного маркетингу на інноваційний, що базується на використанні цифрових каналів просування послуг та інформаційних інструментів впливу на думку споживачів, які постійно оновлюються. Зарубіжний досвід передбачає використання новітніх технологій, впровадження персоналізованих та інтерактивних елементів і комунікацію зі споживачами через активне використання соціальних мереж та онлайн-платформ. Навігаційні об'єкти відіграють важливу роль у туризмі, допомагаючи мандрівникам

знаходити шлях, досліджувати нові місця та отримувати максимум задоволення від своїх подорожей. У всьому світі є багато різних типів навігаційних об'єктів, які використовуються в туризмі, від простих дорожніх знаків до складних систем GPS.

4. Національний заповідник «Давній Галич» представляє багатовікову історію Давнього Галича, який разом з Києвом, Черніговом та іншими містами Київської Русі вважається центром найвищих культурних досягнень давньоруських українців. Тут відвідувачі можуть побачити архітектурні шедеври, в тому числі ті, що належать до королівського та княжого періодів.

5. Національний заповідник «Давній Галич» має багате історичне минуле, про що свідчать численні архітектурні та культурно-історичні пам'ятки, які збереглися до наших днів і прикрашають Прикарпаття. Сьогодні всі ці пам'ятки сприяють розвитку туризму в регіоні.

6 Оцінка використання історико-культурних ресурсів Національного заповідника «Давній Галич» може змінити тенденційні стереотипи щодо спроможності окремих областей забезпечити всебічне вивчення історії та культури своєї території, насамперед, через краєзнавчі маршрути, що проходять через найбільш привабливі населені пункти. Вона буде корисною для практиків, зацікавлених у створенні маршрутів. Водночас аналіз історико-культурної спадщини може дати гарне уявлення про туристично-рекреаційний потенціал окремих населених пунктів та регіону в цілому і сприяти ефективному функціонуванню та прибутковості туристичної діяльності.

7. Виділено, що на сучасному етапі розвитку економічних відносин процес глобалізації охоплює всі сектори української економіки, в тому числі і туристичний ринок. Як наслідок, сьогодні зростає ступінь інтеграції туристичних атракцій окремих громад, а також посилюється конкуренція між громадами за розподіл туристичних потоків, особливо в умовах децентралізації та розподілу податкових надходжень від туризму між регіонами. У нинішніх умовах попит на туристичні послуги впав до критичного рівня через низку очевидних причин, зокрема через воєнний стан в Україні.

8 Підкреслено, що для досягнення високого рівня туристичної привабливості та максимального соціально-економічного ефекту туристичні центри мають бути оснащені сучасною та розвинутою туристичною матеріально-технічною базою та туристичною інфраструктурою. Адже якими б багатими та унікальними не були природні ресурси, історична та культурна спадщина цих громад, без туристичної матеріально-технічної інфраструктури, що відповідає міжнародним стандартам, туристична галузь не зможе досягти високих прибутків на цих територіях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мальська М.П. Просторові системи послуг (теорія, методологія, практика): Монографія. К.: Знання, 2009. 363 с. URL: <https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/30520/1/%D0%9C%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%9C.%20%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D1%96....pdf> (дата звернення: 06.03.2024)
2. Пепа Т.В. Регіональні проблеми трансформації економічного простору України: теорія, методологія, практика: Автореф. дис. д-ра. екон. наук: 08.10.01. К., 2006. С. 10.
3. Шаблій О.І. Основи загальної суспільної географії: підручник. Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. 444 с.
4. Шевчук Л.Т. Регіональна економіка: навчальний посібник. К.: Знання, 2011. 319 с.
5. Роль туризму в просторовій організації міст. Все про туризм: туристична бібліотека. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/muzychenko8.htm (дата звернення: 06.03.2024)
6. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія та практика: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 424 с. URL: https://tourlib.net/books_ukr/malska-turbiznes.htm. (дата звернення: 06.03.2024)
7. Кифяк О.В. Туризм як фактор вдосконалення галузевої структури регіональної економіки // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. 2010. Вип.4. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/kyfjak_o3.htm. (дата звернення: 06.03.2024)
8. Travel & Tourism forecast to pass 100m jobs and \$2 trillion GDP in 2012. URL: <https://www.hospitalitynet.org/news/4055237.html>. (дата звернення: 06.03.2024)

9. Скрипченко І.Т. Інноваційні технології в туризмі: навчальний посібник. Дніпро: Журфонд, 2021. 137с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/6638/1/%D0%9A%D0%9D%D0%98%D0%93%D0%90%20skr%20tur%20%D0%BA%D0%BE%D1%80%D1%80%D0%B5%D0%BA%D1%821234-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD-2.pdf> (дата звернення: 06.03.2024)
10. Марусей Т.В. Діджиталізація туристичного сектору як інструмент розвитку в сучасних умовах. Ефективна економіка. 2020. № 8. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8116> (дата звернення: 06.03.2024)
11. Цвілий С.М., Бублей Г.А. Діджиталізація бізнес-процесів компаній з надання міжнародних туристичних послуг. 2019. №. 1. № 20. С. 48 – 51.
12. Поморцева О.Є., Герасименко М.Д. Розробка туристичного маршруту за допомогою геоінформаційних технологій. Системи обробки інформації. 2019. № 1(156). С. 37-43. URL: <https://journal-hnups.com.ua/index.php/soi/article/view/soi.2019.156.05>. (дата звернення: 06.03.2024)
13. Mitchell A. The ESRI Guide to GIS Analysis, Volume 2: Spatial Measurements and Statistics / A. Mitchell. – Esri Press, 2005. 252 p.
14. Poile C. Using computational modeling for building theory: A double-edged sword / C. Poile, F. Safayeni // Journal of Artificial Societies and Social Simulation. – 2016. № 19 (3). 8 p. URL: <https://www.jasss.org/19/3/8.html> (дата звернення: 06.03.2024)
15. Семенов, В.Ф., Басюк О.В. Територіальні умови і стратегії розвитку туризму в регіонах. Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка 19, Вип. 1 (2) (2014): 78-81. URL: <https://scholar.googleusercontent.com/scholar?q=cache:90PPAMKOMQcJ:scholar.google.com/+%D0%A2%D0%B5%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96+%D1%83%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8+%D1%96+%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82>

%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%97+%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83+%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC%D1%83+%D0%B2+%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%85&hl=uk&as_sdt=0,5&as_vis=1 (дата звернення: 06.03.2024)

16. Гуцал Л., Шоробура І. Формування туристичної привабливості територіальних громад в Україні. Економіка та суспільство 49 (2023). URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2356> (дата звернення: 06.03.2024)

17. Карий О.І., Глинський Н.Ю. Об'єднання зусиль територіальних громад з метою використання їх туристично-рекреаційного потенціалу. Ефективна економіка. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7886> (дата звернення: 06.03.2024)

18. Національний заповідник «Давній Галич». Мандруй Україною. Пам'ятки, 3D-тури, маршрути, гіді | DISCOVER.UA. URL: <https://discover.ua/locations/nacionalniy-zapovidnik-davniy-galich> (дата звернення: 06.04.2024)

19. Національний заповідник «Давній Галич» - Галич - Відпочинок в Карпатах. Karpaty.rocks – відпочинок в Карпатах. URL: <https://karpaty.rocks/nacionalnyy-zapovidnyk-davniy-galych> (дата звернення: 05.04.2024)

20. Національний заповідник "Давній Галич". drymba.com. URL: <https://drymba.com/uk/1036613-natsionalnyy-zapovidnyk-davniy-halych-halych> (дата звернення: 05.04.2024)

21. Національний заповідник Давній Галич, Галич. Itinery. Самостійні подорожі Україною. URL: <https://itinery.com.ua/object/view/zapovednik-davniy-galich> (дата звернення: 05.04.2024)

22. Що цікавого можна побачити в Національному заповіднику «Давній Галич». Бліц-Інфо. URL:

<https://www.blitz.if.ua/news/scho-cikavogo-mozhna-pobachyty-v-nacionalnomu-zapovidnyku-davniy-galych.html> (дата звернення: 06.04.2024)

23. Як Галичу стати привабливим для туристів. Суспільне | Новини. URL: <https://suspilne.media/592307-galic-comu-odne-z-golovnih-mist-v-istorii-ukraini-ne-privablue-velikoi-kilkosti-turistiv/> (дата звернення: 06.04.2024).

24. Дащук Ю.Є. City card як інноваційний інструмент розвитку туристичної галузі міста. Місто. Культура. Цивілізація: міжнародний контекст : матеріали міжнар. наук.-теорет. інтернет-конф., Харків, квітень 2019 р. / [редкол.: М.К. Сухонос (відпов. ред.) та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2019. С. 11–13.

25. Дащук Ю. Використання технологій навігації та геолокації для популяризації туристичних дестинацій. Сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності. 2020. С. 222–224. URL: <https://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/trends/article/view/971/941> (дата звернення: 05.04.2024)

26. Методи створення електронних навігацій туристичних карт для туристичних навігаторів GARMIN DAKOTA 20». TextBook. URL: <https://textbook.com.ua/turizm/1473453519/s-3> (дата звернення: 05.04.2024)

27. «Давній Галич» та сучасні таємниці національного заповідника (ФОТО, ВІДЕО). Новини Івано-Франківщини - Панорама. URL: <https://panorama.if.ua/2020/06/davniy-galich-ta-suchasni-taiemnici-na/> (дата звернення: 06.04.2024).

28. Історія еволюції знань людства в області навігації. Трансконтроль Україна. URL: <https://transcontrol.com.ua/zapytannia-vidpovidi/istoriia-evoliutsii-znan-liudstva-v-oblasti-navihatsii.html> (дата звернення: 01.05.2024)

29. Проскурніна Н.В. Роль трансформації функцій маркетингу для забезпечення інноваційного розвитку підприємств роздрібною торгівлі. Випуск ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Серія» Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». Харків. Вип. 12. 2020. С. 162 – 170

30. У Франківську на конкурс студентських проєктів і стартапів надійшло 9 заявок - PRAVDA.IF.UA: Новини твого міста. PRAVDA.IF.UA: Новини твого міста. URL:

<https://pravda.if.ua/u-frankivsku-na-konkurs-studentskyh-proyektiv-i-startapiv-najdijs-hlo-9-zayavok/> (дата звернення: 01.05.2024)

31. Бережна Ю.І. Історико-культурна спадщина регіону як основа розвитку внутрішнього туризму. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ». 2023. С. 9–10. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/18400/1/ZbirnikTurizm.pdf> (дата звернення: 01.05.2024)

32. Паньків Н.Є., Гаврилишин О.М. Вплив культурної спадщини на розвиток туризму в Україні. Вісник Хмельницького національного університету. 2021. № 6. С. 212-224.

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу

«Туристична навігація в Національному заповіднику «Давній Галич»

для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

студентки спеціальності 242 «Туризм і рекреація»

Гопай Марії Михайлівни

(ППП студента)

Рецензент: Володимир Олійник

Генеральний Директор Національного заповідника «Давній Галич»

(науковий ступінь, вчене звання, посада, ППП рецензента)

Зміст кваліфікаційної роботи послідовний та логічний з аргументованими фактами. Важливим аспектом у кваліфікаційній роботі є дослідження історичної спадщини у розвитку туристичної галузі Прикарпатського регіону. А також відкриття маловідомих туристичних об'єктів для більшого туристичного ринку, розробці туристичних шляхів та навігації.

Студентка здійснила аналіз усіх маловідомих об'єктів культурної спадщини Національного заповідника «Давній Галич». Національний заповідник «Давній Галич» — комплекс пам'яток історії та культури стародавнього Галича та Галицько-Волинської держави XII-XIII ст., більшість яких розташовані в межах сучасного села Крилос та міста Галич, Галицький район Івано-Франківської області. Площа заповідника — майже 80 км².

Вважаю, що тема розкрита повністю, описано об'єкти заповідника та представлено авторський проект по розробці туристичної навігації. Робота студентки заслуговує оцінки «відмінно»

Директор Національного
заповідника «Давній Галич»

Володимир ОЛІЙНИК

«04» червня 2024 р.

Відгук

на кваліфікаційну роботу

«Туристична навігація в Національному заповіднику «Давній Галич»

для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

студента спеціальності 242 «Туризм і рекреація»

Гопай Марії Михайлівни

(ПП студента)

Об'єктом дослідження є Національний заповідник «Давній Галич». Предметом – аспекти використання туристичної навігації в сучасному світі, як і в Україні, так і у міжнародному туризмі. Студенткою розглянуто всі популярні і маловідомі об'єкти заповідника, описано історичне значення кожного об'єкту та користь туристичної навігації для населення. Проведено аналіз використання туристичної навігації у Франції, Австралії, Англії та Україні. Також запропоновано рекомендації з покращення розвитку туристичної галузі на території Галицької ТГ. Аналіз поставлених завдань достатній та розгорнутий. У роботі використано достатню кількість методів дослідження, аналізу історичних джерел, достатньо висвітлено стан дослідження даного питання вітчизняними та закордонними вченими.

Матеріали роботи викладені у науковому стилі, доступною мовою, стисло та правильно. Оформлення кваліфікаційної роботи повністю відповідає вимогам, що поставлені перед кваліфікаційною роботою. Важливим в дослідженні є в повній мірі. Календарний план виконання роботи виконано вчасно. В підсумку кваліфікаційна робота студентки Марії Гопай допущена до захисту.

Студентка

Марія ГОПАЙ

Науковий керівник

Микола ДЕПУТАТ

«03» червня 2024 р.

метадані

Заголовок

Просторовий аналіз та удосконалення туристичної навігації в Національному заповідник «Давній Галич»

Автор

Гопай М. Науковий керівник / Експерт

підрозділ

King Danylo University

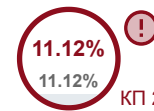
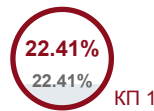
Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про **МОЖЛИВІ** маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		10
Інтервали		0
Мікропробіли		11
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		161

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

10933

Кількість слів

85338

Кількість символів

Подібності за списком джерел

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Колір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Колір тексту

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	Колір тексту
1	https://karpaty.rocks/region/ivano-frankivska-oblast/galycky-rayon/galych/nacionalnyy-zapovidnyk-davniy-galych	214	1.96 %
2	http://itinery.com.ua/object/view/zapovednik-davniy-galich	148	1.35 %
3	https://karpaty.rocks/region/ivano-frankivska-oblast/galycky-rayon/galych/nacionalnyy-zapovidnyk-davniy-galych	126	1.15 %
4	https://karpaty.rocks/region/ivano-frankivska-oblast/galycky-rayon/galych/nacionalnyy-zapovidnyk-davniy-galych	115	1.05 %
5	https://ivano-frankivska-oo-usva-v-i3.webnode.com.ua/oblast/galitskij-rajon/	99	0.91 %

6	https://ivano-frankivska-oo-usva-v-i3.webnode.com.ua/oblast/galitskij-rajon/	80	0.73 %
7	http://eprints.library.odeku.edu.ua/1617/1/Ovchar_Ekolohizatsiya_%20infrastruktur_%20turyst_M_2018.pdf	60	0.55 %
8	https://ivano-frankivska-oo-usva-v-i3.webnode.com.ua/oblast/galitskij-rajon/	53	0.48 %
9	http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2638/1/%D0%A2%D0%B5%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%20%D1%83%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D1%96%20%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%97%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83%20%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC%D1%83%20%D0%B2%20%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%85.pdf	43	0.39 %
10	https://karpaty.rocks/region/ivano-frankivska-oblast/galycky-rayon/galych/nacionalnyy-zapovidnyk-davniy-galych	43	0.39 %

з бази даних RefBooks (1.33 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
джерело: Paperity			
1	Розробка туристичного маршруту за допомогою геоінформаційних технологій Поморцева О.Є., Герасименко М.Д.;	145 (13)	1.33 %

з домашньої бази даних (0.00 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
------------------	-----------	--	--

з програми обміну базами даних (1.72 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
1	Гуцал.doc 5/1/2023 Publishing House "Helvetica" (Видавничий дім "Гельветика")	102 (9)	0.93 %
2	Тенденції та перспективи розвитку туризму у Львівській області.docx 3/12/2024 Lviv National Agrarian University (LNAU) ((ЗВ) Кафедра Туризму)	48 (7)	0.44 %
3	Інноваційні можливості в галузі туризму та їх розвиток за допомогою соціальних медій.doc 1/18/2024 Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv (Кафедра генетики і розведення тварин)	23 (1)	0.21 %
4	Диплом Філоненко Анна.docx 2/8/2023 Dnipropetrovsk University of Humanities (Dnipropetrovsk University of Humanities)	10 (1)	0.09 %
5	Оклієвич_магістерська_2016 (1).doc 1/15/2018 Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (VSPNU) (Факультет туризму)	5 (1)	0.05 %

з Інтернету (19.36 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ДЖЕРЕЛО URL	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
---------------------	-------------	---	--

1	https://karpaty.rocks/region/ivano-frankivska-oblast/galycky-rayon/galych/nacionalnyy-zapovidnyk-davniy-galych	623 (11)	5.70 %
2	http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/34547/1/%D0%9F%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%83%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.pdf	240 (21)	2.20 %
3	https://ivano-frankivska-oo-usva-v-i3.webnode.com.ua/oblast/galitskij-rajon/	232 (3)	2.12 %
4	http://itinery.com.ua/object/view/zapovednik-davniy-galich	192 (3)	1.76 %
5	https://transcontrol.com.ua/zapytannia-vidpovidi/istoriia-evoliutsii-znan-liudstva-v-oblasti-navihatsii.html	123 (7)	1.13 %
6	http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2020/75.pdf	108 (7)	0.99 %
7	http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2638/1/%D0%A2%D0%B5%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%20%D1%83%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D1%96%20%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%97%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83%20%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC%D1%83%20%D0%B2%20%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%85.pdf	101 (5)	0.92 %
8	https://drymba.com/uk/1036613-natsionalnyy-zapovidnyk-davniy-halych-halych	71 (4)	0.65 %
9	http://referatu.net.ua/referats/154/42282	71 (3)	0.65 %
10	http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/9358/1/Bychova_Liubov_Mykolaiivna_%D0%A2-41.pdf	65 (4)	0.59 %
11	http://eprints.library.odeku.edu.ua/1617/1/Ovchar_Ekolohizatsiya_%20infrastruktur_%20turyst_M_2018.pdf	60 (1)	0.55 %
12	http://www.davniyhalych.com.ua/novini/item/1068-muzeu-istorii-halucha-60-rokiv	42 (3)	0.38 %
13	https://docplayer.net/79592945-1-sichen-cherven.html	30 (5)	0.27 %
14	https://ukd.edu.ua/sites/default/files/2023-04/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D0%B2%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D1%96%D0%B2%D0%BA%D0%B8_%D0%9A%D1%83%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B0_071_%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA.pdf	27 (2)	0.25 %
15	https://ukd.edu.ua/sites/default/files/2021-05/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8%20%D0%B2%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%BE%D1%97%20%28%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%97%29_4%20%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81_242_%D0%A2%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC.pdf	25 (2)	0.23 %
16	http://conf.htei.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/Dzhuian.pdf	20 (1)	0.18 %
17	https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%C2%AB%D0%94%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D1%96%D0%B9_%D0%93%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D1%87%C2%BB	15 (1)	0.14 %
18	http://davniyhalych.com.ua/novini/item/1327-18-kvitna-mignarodnui-den-pamiatok-ta-vuznachnuh-misch	15 (3)	0.14 %
19	https://ukrtextbook.com/turistichnij-biznes-malska-m-p/turistichnij-biznes-malska-m-p-landshaftni-resursi.html	13 (1)	0.12 %

20	http://www.vtei.com.ua/doc/2018/konf18/8.pdf	11 (1)	0.10 %
21	http://vechervkarpatah.at.ua/index/6_organizacijno_ekonomichni_osnovi_turizmu/0-2413	10 (1)	0.09 %
22	http://repository.ukd.edu.ua:8080/handle/123456789/488	9 (1)	0.08 %
23	http://195.78.68.75/mcu/control/uk/publish/article?art_id=245028074	8 (1)	0.07 %
24	https://subj.ukr-lit.com/turistichnij-biznes-malska-m-p-4-1-turistichno-rekreacijni-resursi/	6 (1)	0.05 %

Список прийнятих фрагментів (немає прийнятих фрагментів)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗМІСТ	КІЛЬКІСТЬ ОДНАКОВИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
------------------	-------	---------------------------------------

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ

«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему: «Просторовий аналіз та удосконалення туристичної навігації в Національному заповіднику «Давній Галич»

за освітньо-професійною програмою

«Економіка та організація туристичної діяльності»

спеціальності 242 Туризм

Студента (ки) _____ курсу, групи _____

_____ Гопай Марії Михайлівної _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник _____ Депутат Микола Миколайович _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала: _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS: _____

Члени комісії: _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Івано-Франківськ -2024

ЗМІСТ

ВСТУП 3

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ НАВІГАЦІЇ 6

1.1 Історія розвитку та використання туристичної навігації в туризмі 6

1.2 Сучасний стан використання туристичної навігації в Україні 13

1.3 Міжнародний досвід в використанні навігаційних об'єктів у туризмі 18

Висновки до розділу 1 20

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНОЇ НАВІГАЦІЇ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАПОВІДНИКУ «ДАВНІЙ ГАЛИЧ» 22

2.1 Загальна характеристика діяльності національного заповідника «Давній Галич» 22

2.2 Класифікація історико-культурних об'єктів національного заповідника «Давній Галич» 24

2.3 Особливості використання туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич» 29

Висновки до розділу 2 32

РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗРОБКИ ТУРИСТИЧНОЇ НАВІГАЦІЇ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАПОВІДНИКУ «ДАВНІЙ ГАЛИЧ» 34

3.1 Проблеми використання туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич» 34

3.2 Проект розробки туристичної навігації в національному заповіднику «Давній Галич» 37

Висновки до розділу 3 43

ВИСНОВКИ 45

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 48

ВСТУП Актуальність дослідження. Кожен регіон України має багатий рекреаційно-туристичний потенціал, який за умови